

ศึกษาผลการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สพฐ. เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร OUTCOME STUDY OF CHINESE LANGUAGE TEACHING AND LEARNING IN PUBLIC SCHOOLS IN BANGKOK

กัวเสียง-จ้าว

Guoxiang-Zhao

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

National Institute of Development Administration

E-mail: zhaoguoxiang3092@gmail.com

Received January 31, 2024; Revised April 23, 2024; Accepted June 1, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สพฐ.เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร 2) วิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สพฐ.เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับผู้บริหาร ตลอดจนผู้เรียนให้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การเก็บข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาพบว่านักเรียนขาดการสัมผัสวัฒนธรรมจีนและมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมนี้ ความไม่ตรงกันในการใช้กลยุทธ์การเรียนระหว่างครูและนักเรียน ครูขาดการอบรมและวิธีการสอนที่เหมาะสม และนักเรียนมีโอกาสนำภาษาจีนในชั้นเรียนน้อยมาก ทำให้การเรียนภาษาจีนไม่ได้ผลลัพธ์ที่ดี 2) การวิเคราะห์ผลลัพธ์ได้จากทฤษฎีหลายๆ แง่มุม รวมถึงแรงจูงใจในการเรียน การบูรณาการร่วมกับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และความเหมาะสมของแบบเรียน นักเรียนมีความยากลำบากในการเข้าถึงและเข้าใจวัฒนธรรมจีนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความกระตือรือร้นและประสิทธิภาพในการเรียนภาษาจีน นอกจากนี้ยังพบว่ามี ความไม่ตรงกันระหว่างครูและนักเรียนในเรื่องวิธีการสอนและกลยุทธ์การเรียน ซึ่งทำให้เกิดความยากลำบากในการเรียนเพิ่มขึ้น 3) ควรมีการปรับปรุงวิธีการเรียนและการสอน, วิธีการบูรณาการระหว่างการเรียนและการสอบ HSK วิธีการเข้าถึงสังคมและวัฒนธรรม และวิธีการรับรู้ทางภาษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาจีน

คำสำคัญ: การเรียนการสอนภาษาจีน, การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK),
การประเมินผลการเรียนรู้ภาษาจีน, โรงเรียน สพฐ.

Abstract

This study thoroughly examined the challenges and opportunities associated with Chinese language instruction in public schools in the Bangkok Metropolitan Area. This study aimed to: 1) examine the issues related to Chinese language teaching in public schools in the Bangkok Metropolitan Area, 2) analyze the problems of teaching Chinese in these schools, and 3) provide guidelines for teaching Chinese more effectively to both administrators and learners in the Bangkok Metropolitan Area. This qualitative research utilized in-depth interviews for data collection. The findings revealed that students lacked exposure to Chinese culture and had misunderstandings about it. There was a mismatch in learning strategies between teachers and students. Teachers lacked proper training and teaching methods, and students had limited opportunities to use Chinese in the classroom, leading to ineffective learning outcomes. The analysis grounded in various theories, touched upon aspects like motivation for learning, integration with the Chinese Proficiency Test (HSK), and the suitability of the curriculum. Students struggled to access and deeply understand Chinese culture, affecting their enthusiasm and efficiency in learning the language. Additionally, a discrepancy was found between teachers and students regarding teaching methods and learning strategies, complicating the learning process further. The study recommended several strategies to enhance the teaching and learning of Chinese. These included refining teaching methods, better integrating the educational content with HSK examinations to provide clear, attainable goals for students, facilitating greater access to Chinese culture and society to enrich the learners' experiences, and employing advanced language perception techniques to boost students' understandings and using of Chinese. Implementing these recommendations could lead to more effective Chinese language education, thereby preparing students for greater academic and professional success in a global context.

Keywords: Chinese language teaching, Chinese language proficiency testing (HSK),

Assessment of Chinese language learning, Public schools

บทนำ

การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยมีมาอย่างยาวนานมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว (Ewe & Min, 2021) จากการรวมมุมมองของนักวิชาการหลายท่านประเทศไทยมีจุดแข็งประมาณ 5 ด้าน ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน 1) ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและวิสัยทัศน์เชิงนโยบายของไทย รวมถึงข้อตกลงด้านเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งมีความสอดคล้องกัน เช่น The Belt and Road Initiative ของจีน Thailand 4.0 (Gong, 2019) 2) ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศมีความผูกพันและติดต่อกันมาอย่างยาวนานนับแต่โบราณกาลโดยสามารถย้อนไปได้ถึง สมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันตกของจีน (Zawacki, 2021) เหมือนคำกล่าวที่ว่า “ไทยจีนใช้อื่นไกลพี่น้องกัน” ซึ่งไม่เหมือนประเทศอื่น 3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ศาสนา ด้วยการที่ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ กันมาอย่างยาวนานมีการไปมาหาสู่กันมีความใกล้ชิดกันมาอย่างต่อเนื่องจึงมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและ ศาสนาในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน (Bin et al., 2019) 4) ด้านระบบโครงสร้างการศึกษาของประเทศไทย ที่มีลักษณะที่ดีและครอบคลุมมาอย่างยาวนาน (Siewseeng et al., 2021) โดยปัจจุบันคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการไทยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อผลักดันการเรียนภาษาจีนเข้าระบบการศึกษาของไทย 5) ประเทศจีน สนับสนุนการสอนภาษาจีนในไทยโดยส่งครูอาสาสมัคร 2,000 คนต่อปีตั้งแต่ปี 2004 (Yuwei et al., 2023) และจัดตั้งสถาบันขงจื๊อ 16 แห่ง มีห้องเรียนขงจื๊อ 32 แห่ง เป็นอันดับ 1 ของโลก ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีศูนย์การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) มากที่สุด โดยการสอบนี้แบ่งเป็น สอบที่สนามสอบและสอบออนไลน์ ในปี 2019 ประเทศไทยมีจำนวนผู้สอบออนไลน์มากที่สุด ประมาณ 23,566 คน โดยสรุปการสนับสนุนในด้านการเรียนการสอนภาษาจีนจากประเทศจีนมีหลากหลาย รวมถึงการคัดเลือกครูอาสาสมัคร การก่อตั้งสถาบันขงจื๊อ การมอบให้ตำราการเรียนที่ทันสมัย การให้ ทุนการศึกษา และการจัดตั้งศูนย์สอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ทั้งสอบที่สนามสอบและสอบออนไลน์

จากการพิจารณาจุดแข็งของการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยจาก 5 ด้าน ที่กล่าวถึงข้างต้น คาดว่าผลการเรียนภาษาจีนของนักเรียนควรจะอยู่ในระดับที่ดี แต่เมื่อพิจารณาจากผล การสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) ที่จัดขึ้นในประเทศไทย ผลลัพธ์ที่ได้ไม่ตรงกับความต้องการ และเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง พบว่าประเทศไทยมีความแตกต่างที่ชัดเจนในเชิงผลการ เรียนที่ไม่สามารถมองข้ามได้ จำนวนผู้สมัครสอบวัดระดับภาษาจีนในประเทศไทยมีจำนวนมาก เป็นลำดับที่ 2 ของโลกรองจากประเทศเกาหลีใต้ แต่อัตราของผู้สอบผ่านในประเทศไทยเมื่อเทียบแล้ว ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าอัตราของผู้สอบผ่านของโลก ดังตารางที่ 1 แสดงสถิติที่ศูนย์บริการการสอบ ภาษาจีนในอาเซียนได้รวบรวมในปี 2021 เกี่ยวกับอัตราการผ่านการสอบภาษาจีนของผู้สอบจาก ประเทศไทย จากข้อมูลในตาราง สามารถสังเกตได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการผ่านการสอบใน

ระดับโลก ผู้สอบจากประเทศไทยมีอัตราการผ่านที่เทียบเท่ากับระดับโลกในระดับ 3 เพียงระดับเดียว ส่วนระดับอื่น ๆ แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างที่ชัดเจน

ดังนั้นจึงปรากฏความจำเป็นในการดำเนินงานวิจัยนี้ ซึ่งศึกษาและวิเคราะห์ศึกษาสภาพปัญหาในการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผลลัพธ์จากการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการปรับปรุงวิธีการสอนภาษาจีนให้แก่ผู้บริหารและนักเรียน โดยมุ่งหวังให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 1 แสดงอัตราของผู้สอบผ่าน การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ในประเทศไทยและทั่วโลก ปี ค.ศ.2021 เดือน มกราคม - มีนาคม (Xiaolong, 2021)

	อัตราของผู้สอบผ่าน (ประเทศไทย)	อัตราของผู้สอบผ่าน (ของโลก)
HSK ระดับ 1	23%	94.60%
HSK ระดับ 2	30%	93.71%
HSK ระดับ 3	80%	82.43%
HSK ระดับ 4	54%	66.97%
HSK ระดับ 5	42.20%	59.09%
HSK ระดับ 6	32.20%	62.38%

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สพฐ. เขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สพฐ. เขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับผู้บริหารตลอดจนผู้เรียนให้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

การทบทวนวรรณกรรม

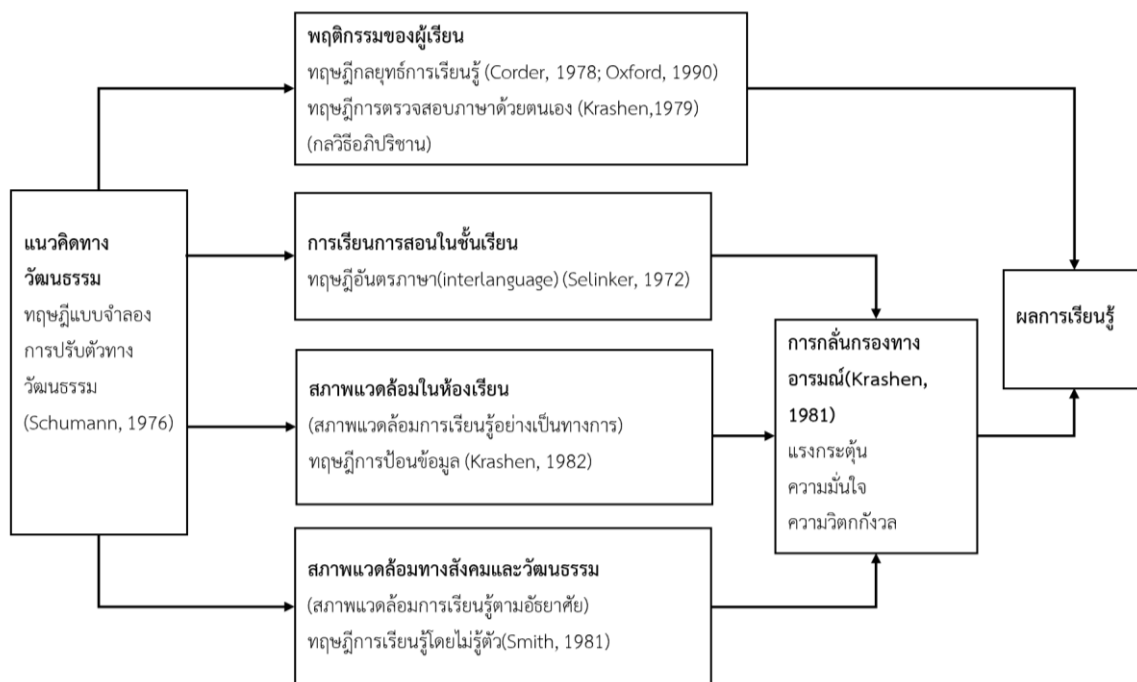
ด้านวัฒนธรรม ในกระบวนการเรียนภาษาต่างประเทศ การยอมรับวัฒนธรรมของภาษาเป้าหมายมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ Schumann (1986) ชี้ให้เห็นว่าการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมมีความสำคัญ โดยการศึกษาแสดงให้เห็นผลกระทบของระยะห่างทางสังคมและจิตใจต่อการเรียนภาษา ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน Oxford (1990) เน้นถึงความสำคัญของกลวิธีการเรียนภาษาที่มีผลต่อ

ความสำเร็จในการเรียนภาษา พวกเขาชี้ว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการริเริ่มโดยผู้เรียนเอง ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาตามสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ความสำเร็จในการเรียนภาษาขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต้องให้ความสำคัญกับการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย (Abraham & Vann, 1987) ด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน ทฤษฎีอันตรภาษาได้ชี้แจงการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียนว่าเป็นกระบวนการที่มีระบบและโครงสร้างของตัวเองอิสระจากภาษาแม่และภาษาเป้าหมาย (Selinker, 1972) ทฤษฎีนี้เน้นย้ำว่าผู้เรียนสร้างและพัฒนาภาษาของตัวเองที่คาดเดาได้ตามการใช้ภาษาในแต่ละระยะ Corder (1978) เสริมว่าอันตรภาษาเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนต้องผ่าน โดยแสดงให้เห็นการเรียนรู้ที่เป็นลำดับ อันตรภาษาเป็นเป้าหมายและระบบเฉพาะของผู้เรียนภาษาที่สอง ซึ่งสะท้อนถึงความแตกต่างของภาษาแม่ที่มีผลต่อการเรียนรู้ด้านสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมการเรียนในห้องเรียนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง โดยการเรียนรู้นั้นต้องการการรับข้อมูลภาษาที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพ Ellis (1997) ได้เน้นย้ำความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารในห้องเรียนที่หลากหลายทางเชื้อชาติและภาษา ด้านการกลั่นกรองทางอารมณ์ สมมติฐานทางอารมณ์ของ Krashen (1982) ระบุว่าปัจจัยทางอารมณ์ เช่น แรงจูงใจ ความมั่นใจ และความวิตกกังวลมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ภาษาที่สอง การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกิดจากการรับข้อมูลภาษานำเข้าที่เพียงพอ ซึ่งจะต้องผ่าน "กลไกทางอารมณ์" ของผู้เรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยได้บูรณาการทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สองหลายรายการและได้ตรวจสอบกระบวนการสอนภาษาจีนจากห้าด้าน ได้แก่ ด้านวัฒนธรรม ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการกลั่นกรองทางอารมณ์ โดยค้นหาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สพฐ. เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การเก็บข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยการเลือกตัวอย่างในการศึกษาด้วยวิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1. กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ

สำหรับกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จะครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มนักเรียน 3 คนจากโรงเรียน สพฐ. 3 แห่ง โดยการคัดเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 ห้องเรียน นำมาเลือกนักเรียนห้องละ 1 คน
- 2) กลุ่มครูผู้สอน 3 คน ของโรงเรียน สพฐ. 3 แห่ง
- 3) กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน 3 คนของโรงเรียน สพฐ. 3 แห่ง
- 4) กลุ่มผู้กำหนดนโยบาย 3 คนจาก สพฐ.

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดมี จำนวน 12 คน

2. วิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) สอบถามความเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา และอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน สพฐ. เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 แห่ง และการสัมภาษณ์นักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้กำหนดนโยบาย การศึกษาครั้งนี้ใช้แนวประเด็นของการสัมภาษณ์สรุปได้จากการทบทวนวรรณกรรม โดยเน้นไปที่

กระบวนการเรียนรู้ภาษาจีน 5 ด้านเป็นหลัก ได้แก่ด้านวัฒนธรรม ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านการกลั่นกรองทางอารมณ์

3. การตรวจสอบข้อมูล

การศึกษานี้เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลมีความน่าเชื่อถือและมีคุณภาพ เราได้ใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Data Triangulation) นอกจากการสัมภาษณ์อย่างลึกซึ้งแล้ว ยังได้วิเคราะห์เอกสารอ้างอิงอย่างกว้างขวางซึ่งเกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การสอนภาษาจีน อุปสรรคทางวัฒนธรรม และแรงจูงใจในการเรียน โดยการเปรียบเทียบข้อมูลจากการสัมภาษณ์และข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร เราสามารถตรวจสอบความสอดคล้องและความแตกต่างของผลการวิจัยจากหลายมุมมองได้ ด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบบูรณาการนี้ การตรวจสอบแบบสามมุมมองทำให้ผลการวิจัยมีความครอบคลุมและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ส่งผลให้ความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของการวิจัยเพิ่มขึ้น และสนับสนุนข้อมูลที่มีนัยสำคัญขึ้นสำหรับการปรับปรุงกลยุทธ์การสอนภาษาจีน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยซอฟต์แวร์ ATLAS.ti เริ่มต้นด้วยการนำเข้าข้อมูลคุณภาพทั้งหมด เช่น บันทึกสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ เข้าสู่โปรแกรม จากนั้นจะทำการจัดระเบียบข้อมูลเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ หลังจากนั้น สร้างรหัสเพื่อจำแนกและประเมินข้อมูลซึ่งจะเป็นตัวแทนของธีมหรือแนวคิดหลักที่ปรากฏจากข้อมูล ใช้ฟังก์ชันการวิเคราะห์ใน ATLAS.ti เพื่อสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างรหัสและสร้างเครือข่ายของรหัสเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของข้อมูล ดีความและสรุปผลลัพธ์จากการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สพฐ. เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ด้านวัฒนธรรมปัญหาที่พบจากศึกษาคือนักเรียนยังไม่สามารถเข้าถึงวัฒนธรรมของประเทศจีนได้อย่างลึกซึ้ง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้สึว่าการเรียนภาษาจีนนั้นเป็นเรื่องยากและไกลตัวนักเรียนหลายคนในการสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นว่ามีโอกาสสัมผัสกับวัฒนธรรมจีนน้อยมาก และมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนอยู่มาก ด้านพฤติกรรมของผู้เรียนปัญหาหลักที่พบคือ ทั้งครูผู้สอนและนักเรียนมีความเข้าใจไม่ตรงกันเกี่ยวกับความสำคัญของกลยุทธ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนไม่มีการใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นและพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนภาษาของนักเรียน ในขณะเดียวกันนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีวิธีการที่เหมาะสมในการตรวจสอบและประเมินความสามารถด้านภาษาของตนเอง ซึ่งส่งผลให้พวกเขาต้องพึ่งการบ้านและการสอบในโรงเรียนเป็นหลักในการประเมินความสามารถของตนเอง การขาดกลยุทธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนี้ส่งผลให้กระบวนการเรียนภาษาจีนไม่ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

เท่าที่ควร ด้านการเรียนการสอนในห้องเรียนประการแรกคือการขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญ อีกหนึ่งปัญหาคือการขาดการอบรมและวิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับครู ซึ่งรวมไปถึงการไม่มีมาตรฐานสากลในการวัดความสามารถเฉพาะของครูผู้สอน นอกจากนี้ การสอนและแบบเรียนที่ใช้ไม่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อบูรณาการกับการสอบวัดระดับภาษาจีนอย่าง HSK อย่างเหมาะสม ครูผู้สอนชาวจีนบางคนไม่ใช้ภาษาไทยในการสอน ทำให้นักเรียนบางส่วนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้อย่างเต็มที่ การขาดการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารภายในห้องเรียนลดลงความสามารถในการเรียนรู้และความเข้าใจของนักเรียนต่อเนื้อหาที่สอน ด้านสิ่งแวดล้อมนักเรียนมีโอกาสใช้ภาษาจีนในห้องเรียนน้อยมาก เนื่องจากในชั้นเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก และมีเพียงหนึ่งคาบเรียนภาษาจีนต่อสัปดาห์เท่านั้น นอกเหนือจากนี้ ก็ไม่มีโอกาสในการฝึกหัดหลังจากเลิกเรียน นักเรียนหลายคนที่ได้รับการสัมภาษณ์ยังไม่มีนิสัยในการฝึกฟังหลังเลิกเรียน และยังมีความอาย ไม่กล้าที่จะเปิดปากพูดภาษาจีน ด้านการกลั่นกรองทางอารมณ์ส่วนใหญ่ นักเรียนมีจุดประสงค์ในการเรียนภาษาจีนเพื่อเตรียมตัวสำหรับการสอบ และมักรู้สึกกลัวที่จะใช้ภาษาจีนตอบคำถามในห้องเรียน เนื่องจากกังวลว่าจะตอบผิดและรู้สึกอาย นอกจากนี้ยังกังวลเกี่ยวกับผลการสอบที่ไม่ดีอาจจะถูกครูตำหนิ

2. เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สพฐ. เขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

ด้านวัฒนธรรมจากทฤษฎีของนักวิชาการหลายท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่กล่าวถึงได้ด้วยความเข้าใจที่มีต่อความสำคัญของการยอมรับวัฒนธรรมในการเรียนรู้ภาษานักเรียนที่มีความเข้าใจไม่ลึกซึ้งต่อวัฒนธรรมจีนอาจพบว่าการเรียนภาษาจีนเป็นเรื่องยาก เนื่องจากความเข้าใจนี้เพิ่มระยะห่างทางจิตใจและสังคม ซึ่งส่งผลต่อแรงจูงใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรมของผู้เรียนจากทฤษฎีของ Oxford (1990) ที่เน้นถึงความสำคัญของกลวิธีการเรียนรู้ภาษาต่อความสำเร็จในการเรียนภาษา และแนวคิดของ Krashen et al. (1979) เกี่ยวกับความจำเป็นในการใส่ใจและตรวจสอบความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ว่า ปัญหาหลักที่พบคือความไม่ตรงกันในความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของกลวิธีการเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน นักเรียนขาดวิธีการที่เหมาะสมในการตรวจสอบและประเมินความสามารถด้านภาษาของตนเอง ด้านการเรียนการสอนในห้องเรียน จากทฤษฎีอันตรภาษาของ Selinker (1972) สามารถเข้าใจว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการที่มีลำดับและโครงสร้างเฉพาะตัว สะท้อนถึงความแตกต่างและผลกระทบจากภาษาแม่ ในข้อมูลที่เก็บมาความท้าทายหลักในการเรียนการสอนภาษาจีนเกิดจากการขาดครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญและการอบรมที่เหมาะสม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการนำทฤษฎีอันตรภาษามาใช้ในการสอนและแก้ไขความผิดพลาดทางภาษาที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาแม่ การขาดการอบรมและวิธีการสอนที่เหมาะสมทำให้ไม่สามารถรับมือกับความผิดพลาดเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมทางภาษา สภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่มีโอกาสใช้ภาษาจีนน้อยมากและ

จำกัดเวลาการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการรับข้อมูลภาษาที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอตามที่ Ellis (1997) ได้เน้นย้ำ นอกจากนี้การขาดโอกาสในการฝึกฝนและการสื่อสารภายนอกห้องเรียนลดโอกาสในการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญตามทฤษฎีของ Krashen et al. (1979) ที่ชี้ว่าการเรียนรู้ภาษาเกิดจากการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการรับข้อมูลที่เข้าใจได้ การขาดนิสัยในการฝึกฟังและความอยุ่ในการพูดภาษาจีนแสดงถึงการขาดโอกาสในการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและการมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันที่สำคัญต่อการพัฒนาภาษา ด้านการกลั่นกรองทางอารมณ์ จากสมมติฐานทางอารมณ์ของ Krashen (1982) วิเคราะห์ได้ว่าสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่นักเรียนเผชิญอยู่นั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการเกิดแรงจูงใจเชิงบูรณาการ แต่กลับเน้นไปที่แรงจูงใจเชิงเครื่องมือเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นการเรียนเพื่อเตรียมตัวสำหรับการสอบ สิ่งนี้อาจนำไปสู่ความวิตกกังวลและความกลัวในการใช้ภาษาจีนในห้องเรียน เนื่องจากกังวลว่าจะตอบผิดและรู้สึกอายหรือกังวลเกี่ยวกับผลการสอบที่ไม่ดี

3. เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับผู้บริหารตลอดจนผู้เรียนให้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

ด้านวัฒนธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในวัฒนธรรมจีนที่ไม่ลึกซึ้งซึ่งมีสองแนวทางหลักที่สามารถทำได้ ประการแรกคือการรวมเนื้อหาวัฒนธรรมลงในหลักสูตรการเรียนภาษา อาทิ การนำเสนอประวัติศาสตร์ ศิลปะ และประเพณีจีน เพื่อกระตุ้นความสนใจและเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ ประการที่สองคือการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้สัมผัสกับวัฒนธรรมจีนอย่างตรงไปตรงมา เช่น การเฉลิมฉลองเทศกาลต่าง ๆ ของจีน ด้านพฤติกรรมของผู้เรียนสองมาตรการที่สามารถนำมาแก้ไขปัญหาก็ได้ ประการแรก คือ การพัฒนาและใช้กลวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายภายในห้องเรียน เช่น การใช้เทคนิคการเรียนรู้ผ่านการเล่นเกม การสร้างสถานการณ์จำลอง หรือการใช้สื่อมัลติมีเดีย ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนและประเมินความสามารถด้านภาษาของตนเองในแบบที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพและความสนใจของพวกเขา ประการที่สอง คือ การจัดอบรมหรือเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ภาษาให้กับทั้งครูผู้สอนและนักเรียน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับความสำคัญและวิธีการใช้กลวิธีเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการเรียนการสอนในห้องเรียนควรจัดการอบรมเชิงลึกเพื่อพัฒนาความสามารถของครูผู้สอนในการนำทฤษฎีอันตรภาษามาปรับใช้ในห้องเรียน รวมถึงการสอนวิธีการระบุและแก้ไขความผิดพลาดทางภาษาที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาแม่ การอบรมครูให้มีความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาไทยเป็นสื่อกลางในการสอนเมื่อจำเป็น จะช่วยให้นักเรียนไทยเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้นและทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามหลักทฤษฎีอันตรภาษา ด้านสิ่งแวดล้อมทางภาษา ควรจัดสร้างโอกาสในการเรียนรู้ในห้องเรียนที่เอื้อต่อการสื่อสารและการใช้ภาษาจีนในสถานการณ์จริง สามารถทำได้โดยการจัดตั้งกลุ่มเรียนรู้ภาษาจีนนอกห้องเรียน เช่น การจัดกิจกรรมสนทนาภาษาจีนกับเพื่อนร่วมชั้นหรือกับผู้พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยเพิ่มประสบการณ์ในการใช้ภาษาจริงและ

ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการฝึกฟังและพูดภาษาจีน ด้านการกลั่นกรองทางอารมณ์ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ลดความวิตกกังวล ส่งเสริมความมั่นใจ และสร้างแรงจูงใจเชิงบูรณาการ เช่น การเรียนภาษาเพื่อการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมหรือสังคม จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาที่สองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

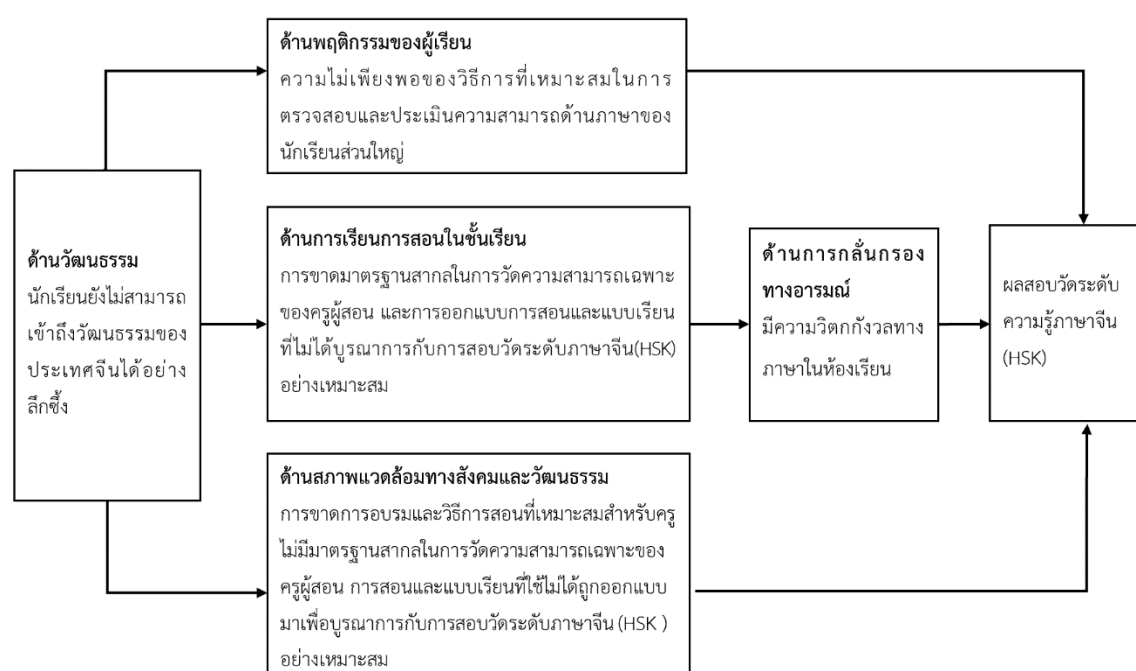
ด้านวัฒนธรรมการศึกษาของ Waters and Day (2022) ชี้ให้เห็นว่าการขาดโอกาสในการสัมผัสวัฒนธรรมจีนของนักเรียนไทยนำไปสู่ความเข้าใจผิดและมุมมองที่ตายตัวอย่างร้ายแรง ซึ่งสนับสนุนการค้นพบของผู้วิจัยเกี่ยวกับความท้าทายที่นักเรียนพบในการเข้าถึงวัฒนธรรมจีนอย่างลึกซึ้ง Li (2023) แนะนำว่าการรวมองค์ประกอบวัฒนธรรมจีนเข้ากับหลักสูตรภาษาจีนอาจช่วยเติมเต็มช่องว่างนี้ ทำให้นักเรียนมีความสามารถทางวัฒนธรรมที่ดีขึ้น นอกจากนี้ Lee et al. (2023) ยังแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ทางวัฒนธรรมแบบจุ่มซึมสามารถเพิ่มความสามารถของนักเรียนในการใช้ภาษาในสภาพแวดล้อมข้ามวัฒนธรรมได้อย่างมากการศึกษาเหล่านี้ร่วมกันแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งในการเพิ่มโอกาสในการสัมผัสวัฒนธรรมในการศึกษาภาษา ด้านพฤติกรรมของผู้เรียนการศึกษาของ Anh (2019) ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาความรู้ด้านการประเมินภาษาในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนภาษามักถูกละเลย ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาวิธีการประเมินที่มีประสิทธิภาพของนักเรียน การค้นพบนี้ตรงกับปัญหาหลักที่เราได้กล่าวถึงเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของวิธีการที่เหมาะสมในการตรวจสอบและประเมินความสามารถด้านภาษาของนักเรียนส่วนใหญ่ นอกจากนี้ Freeman & Schroeder (2022) ยังระบุว่านักเรียนไทยมักขาดวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการประเมินความสามารถทางภาษาของตนเอง การศึกษาเหล่านี้สนับสนุนการค้นพบของผู้วิจัยและยืนยันถึงความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้นสำหรับนักเรียนในการประเมินความสามารถทางภาษาของตนเอง ด้านการเรียนการสอนในห้องเรียนการศึกษาของ Zeng & Xiao (2021) ระบุว่าหนังสือเรียนและวิธีการสอนที่ใช้อาจไม่ตรงกับข้อกำหนดของการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ความไม่สอดคล้องนี้อาจส่งผลต่อความสามารถของนักเรียนไทยในการเตรียมตัวสำหรับการสอบ การค้นพบนี้สนับสนุนการศึกษาของเราเกี่ยวกับการขาดมาตรฐานสากลในการวัดความสามารถเฉพาะของครูผู้สอน และการออกแบบการสอนและแบบเรียนที่ไม่ได้บูรณาการกับการสอบวัดระดับภาษาจีนอย่างเหมาะสม ด้านสิ่งแวดล้อมการศึกษาของ Zhang & Chinokul (2023) เน้นย้ำว่าแรงจูงใจและความรู้สึกเกี่ยวกับความสามารถของตนเองได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งการขาดการสนับสนุนและทรัพยากรเพียงพอทำให้เกิดผลกระทบ การศึกษานี้สะท้อนปัญหาที่เราพบว่านักเรียนมีโอกาสนำมาใช้ภาษาจีนในห้องเรียนน้อยมาก นอกจากนี้ Duangmanee & Waluyo (2023) ได้สำรวจความท้าทายที่ครูผู้สอนภาษาจีนในประเทศไทยพบเมื่อพยายามนำกลยุทธ์การเรียนรู้แบบโต้ตอบมาใช้

ภายใต้ข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน การศึกษาเหล่านี้สนับสนุนและเสริมความแข็งแกร่งให้กับการค้นพบของเราเกี่ยวกับความจำเป็นในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและหลังเลิกเรียน ด้านการกลั่นกรองทางอารมณ์การศึกษาของ Bhattarachaiyakorn & Phettakua (2023) ได้สำรวจความวิตกกังวลทางภาษาของนักเรียนไทย ซึ่งสอดคล้องกับการค้นพบของเราเกี่ยวกับความกลัวในการใช้ภาษาจีนในห้องเรียน ความกังวลนี้เกิดจากความกลัวที่จะตอบผิดและความรู้สึกอาย นอกจากนี้ Xu et al. (2022) ยังเน้นถึงบทบาทของความวิตกกังวลในการเรียนภาษาจีนออนไลน์ของนักเรียนไทย การศึกษาเหล่านี้สนับสนุนการค้นพบของเราและเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาความวิตกกังวลทางภาษาในห้องเรียน

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาสาเหตุหลักของผลการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียน สพฐ. เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จากหลายมุมมอง อาทิ ด้านวัฒนธรรม ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านการสอนในห้องเรียน ฯลฯ และได้ค้นพบปัญหาสำคัญหลายประการ ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ใหม่ในการศึกษา

สรุป

การศึกษานี้ได้ศึกษาอย่างเป็นระบบถึงความท้าทายหลากหลายด้านที่พบในการสอนและเรียนภาษาจีนภายในโรงเรียนสาธารณะของกรุงเทพมหานคร โดยมีเป้าหมายเพื่อนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับทั้งผู้บริหารการศึกษาและนักเรียน ผ่านการวิเคราะห์คุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิจัยได้เผยให้เห็นปัญหาสำคัญหลายประการ นักเรียนขาดโอกาสในการสัมผัสวัฒนธรรมจีน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดอย่างกว้างขวาง ความไม่สอดคล้องกันระหว่างกลยุทธ์การเรียนที่ครูใช้และกลยุทธ์ที่นักเรียนต้องการ การขาดการฝึกอบรมครูและวิธีการสอนที่เหมาะสม และโอกาสที่จำกัดสำหรับนักเรียนในการใช้ภาษาจีนภายในห้องเรียน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงวิธีการสอนภาษาจีนอย่างครอบคลุม โดยแนะนำให้เพิ่มโอกาสในการสัมผัสวัฒนธรรม กลยุทธ์การสอน การฝึกอบรมครู และโอกาสในการปฏิบัติภาษาในห้องเรียน การวิจัยเรียกร้องให้มีการเข้าถึงการสอนภาษาจีนที่มีการบูรณาการทางวัฒนธรรม มุ่งเน้นผู้เรียน และเน้นนักเรียน เพื่อปรับปรุงผลการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของนักเรียนในโรงเรียนสาธารณะของกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ผู้กำหนดนโยบายของ สพฐ. หรือผู้ปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนต้องนำมาตรฐานสากลเข้ามาเป็นตัวขับเคลื่อนการเรียนการสอนภาษาจีน ด้านผู้เรียน ต้องนำการสอบวัดระดับภาษาจีน การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) มาเป็นตัวชี้วัดความรู้ความสามารถของผู้เรียน โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์ว่าผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา เมื่อจบการศึกษาแล้วต้องมีผลสอบวัดระดับตามเกณฑ์ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ แต่โรงเรียนไม่ต้องตั้งเป็นเกณฑ์บังคับก็ได้เช่นกัน เพื่อเป็นข้อมูลช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงความสามารถด้านภาษาจีนของตนเองว่าอยู่ระดับใด

ด้านครูผู้สอนรวมไปถึงครูฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ต้องใช้การสอบ CTCSOL (การสอบใบประกอบความสามารถวิชาชีพครูภาษาจีนระดับสากล) เป็นมาตรฐานและมีส่วนช่วยผลักดันให้บรรลุเป้าหมายการสอน ซึ่งในประเทศจีนการสอบวัดระดับภาษาจีน การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) และการสอบใบประกอบความสามารถวิชาชีพครูภาษาจีนระดับสากล CTCSOL เป็นมาตรฐานสากลที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- Abraham, R. G., & Vann, R. J. (1987). Strategies of two language learners: A case study. *Learner strategies in language learning*, 85(102), 1-8.
- Anh, D. T. N. (2019). EFL student's writing skills: Challenges and remedies. *IOSR Journal of Research & Method in Education*, 9(6), 74-84.

- Bin, W., Deebhijarn, S., Taghipour, A., Ahadi, N., & Norkaew, O. (2019). Administrative Policy of Culture Ministry in Thailand and China. *International Journal of Scientific Research and Engineering Development*, 2(5), 532-543.
- Corder, S. P. (1978). Simple codes' and the source of the second language learner's initial heuristic hypothesis. *Studies in second language acquisition*, 1(1), 1-10.
- Ellis, R. (1997). Second language acquisition. *The United States: Oxford*, 98.
- Ewe, L. C., & Min, F. (2021). Teaching Chinese Language Outside of China: The Case of Chinese Teachers in Thailand. *Asia-Pacific Social Science Review*, 21(4).
- Gong, X. (2019). The belt & road initiative and China's influence in Southeast Asia. *The Pacific Review*, 32(4), 635-665.
- Krashen, S. (1982). Principles and practice in second language acquisition.
- Krashen, S. D., Long, M. A., & Scarcella, R. C. (1979). Age, rate and eventual attainment in second language acquisition. *TESOL quarterly*, 573-582.
- Lee, T.-Y., Ho, Y.-C., & Chen, C.-H. (2023). Integrating intercultural communicative competence into an online EFL classroom: an empirical study of a secondary school in Thailand. *Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education*, 8(1), 4.
- Li, J. (2023). Integrating Chinese traditional culture into college English teaching from the perspective of cultural self-confidence. *Academic Journal of Humanities & Social Sciences*, 6(3), 13-17.
- Oxford, R. L. (1990). Language learning strategies: What every teacher should know. (No Title).
- Schumann, J. H. (1986). Research on the acculturation model for second language acquisition. *Journal of multilingual & multicultural development*, 7(5), 379-392.
- Selinker, L. (1972). Interlanguage.
- Siewseeng, Y., Tuntinakhongul, A., & Tungkunan, P. (2021). Components of Chinese Language Teacher's Functional Competencies: A Confirmatory Factor Analysis. *International Journal of Instruction*, 14(1), 813-826.

- Waters, T., & Day, M. J. (2022). Thai menschenbild: a study of Chinese, Thai, and international students in a private Thai university as measured by the national survey of student engagement (NSSE). *Humanities and Social Sciences Communications*, 9(1), 1-12.
- Xiaolong, L. (2021). ศูนย์บริการการสอบภาษาจีนแห่งอาเซียนรายงานประจำปี2021. ศูนย์บริการการสอบภาษาจีนแห่งอาเซียน.
- Yuwei, H., Juecheng, Z., & Shuangyan, H. (2023). Enthusiasm for learning Chinese rises in Thailand as Chinese replaces Japanese as second-largest foreign language. *global times*. Reviewed August 21, 2023. From <https://www.globaltimes.cn/page/202308/1296691.shtml>.
- Zawacki, B. (2021). *Thailand: Shifting ground between the US and a rising China*. Bloomsbury Publishing.